

Ministerieel besluit tot definitieve gedeeltelijke opheffing van de bescherming als monument van de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo in Eeklo

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2024 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 2, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2024 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 5, §1, eerste lid, 3°.

Vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3 tot en met 6.2.7.

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De opheffing van de bescherming als monument werd onderzocht.
- De bevindingen van het onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier.
- Het voorlopige opheffingsbesluit werd getekend op 25 maart 2025 en werd bij uittreksel in het Belgische Staatsblad bekendgemaakt op 3 april 2025.
- De stad Eeklo organiseerde een openbaar onderzoek van 17 april 2025 tot en met 16 mei 2025.
- De behandeling van het advies, de opmerkingen en bezwaren is opgenomen als bijlage 4 bij dit besluit.

Motivering

De voormalige fabriek Textiles d'Eecloo, Zuidmoerstraat 61 in Eeklo werd gedeeltelijk beschermd als monument bij ministerieel besluit van 30 april 2004, omwille van de industrieel-archeologische waarde. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2004.

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemene belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van het algemeen belang ten tijde van de bescherming".

Als gevolg van de vestiging van een stoomvellenbereiderij (of haarsnijderij) in de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo tussen 1921 en 1954 is kwikverontreiniging vastgesteld, zowel in de vloeren en muren van de bedrijfsgebouwen als in de bodem onder en rond de gebouwen. Uit onderzoek naar de verontreiniging uitgevoerd in 2023 blijkt dat de concentraties van de contaminatie van kwikhoudende zouten variëren van matig tot heel hoog. De zware kwikvervuiling die op de fabriekssite niet alleen in de bodem rond en onder de gebouwen maar ook in de vloer en de muren van de gebouwen is vastgesteld, laat echter geen actief onderhoud van het beschermd onroerend goed toe zonder ernstige risico's voor de volksgezondheid: het is niet uitgesloten dat daarna bij onderhouds- en aanpassingswerken kwikverbindingen vrijkomen. Dit betekent dat via restauratie het behoud van de muren van de als monument beschermde gebouwen niet kan verzekerd worden, en andere remediërvormen dan het slopen van de gecontamineerde gebouwen niet voorhanden zijn.

Als herinnering aan de fabriekssite blijft de bescherming als monument van de fabrieksschoorsteen behouden en wordt een procedure opgestart voor de bescherming als monument van de Mahy-stoomketel.

Op basis van deze evaluatie blijkt dat er sprake is van een wijzigende context of situatie waarbij de erfgoedwaarden niet langer kunnen gevrijwaard worden voor een bescherming van het ketelhuis, de machinekamer, de weverijhallen en de ververij van de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo, Zuidmoerstraat 61 in Eeklo als monument. De vrijwaring van de erfgoedwaarden is niet langer vereist omwille van het algemeen belang.

De bescherming als monument van het ketelhuis, de machinekamer, de weverijhallen en de ververij van de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo wordt opgeheven omwille van het algemeen belang.

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIËN, VLAAMSE RAND,
ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN BESLUIT:

Artikel 1. Het ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, meer bepaald van 18 monumenten in Eeklo, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2004, wordt definitief gedeeltelijk opgeheven.

Art. 2. De als monument beschermde voormalige fabriek Textiles d'Eecloo, Zuidmoerstraat 61 in Eeklo, waarvan de bescherming definitief gedeeltelijk wordt opgeheven, bevindt zich op het perceel met de volgende kadastrale gegevens: Eeklo, 1ste afdeling, sectie D, perceelnummer 1038D (deel).

In het beschermingsbesluit van 30 april 2004 wordt dit omschreven als: Zuidmoerstraat +61, bekend ten kadaster: Eeklo, 1ste afdeling, sectie D, perceelnummer 1038D deel.

Het plan met de aflijning is opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming definitief wordt opgeheven, wordt als bijlage 3 bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. In artikel 1 van het ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, meer bepaald van 18 monumenten in Eeklo, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° De zinsnede

“Wegens de industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

het ketelhuis en de machinekamer, de schoorsteen, de weverijhallen en de ververij van de voormalige fabriek “Textiles d’Eecloo”, gelegen te Eeklo (Eeklo), Zuidmoerstraat +61;

Bekend ten kadaster:

Eeklo, 1^{ste} afdeling, sectie D, perceelnummer 1038Ddeel.”

wordt vervangen door de zinsnede

“Wegens de industrieel-archeologische waarde:

- als monument:

de schoorsteen van de voormalige fabriek “Textiles d’Eecloo”, gelegen te Eeklo (Eeklo), Zuidmoerstraat +61;

Bekend ten kadaster:

Eeklo, 1ste afdeling, sectie D, perceelnummer 1038D (deel).”

2° De zinsnede

“De historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde en de industrieelarcheologische waarde van het ketelhuis en de machinekamer, de schoorsteen, de weverijhallen, en de ververij van de voormalige fabriek “Textiles d’Eecloo”, Zuidmoerstraat +61:

Dit textielbedrijf is een representatief en laatste volledig voorbeeld van de kleinschalige textielbedrijven die aan het einde van de 19^{de} en 20^e eeuw in Eeklo ontstonden, en die een fase kenmerken waarin de textielnijverheid in Vlaanderen over secundaire en landelijke gemeenten uitwaaierte.

Op kleine schaal zijn hier al de gebouwen van een dergelijk bedrijf aanwezig: de aandrijf- en energie-eenheid (ketelhuis en machinekamer), de weverijhallen onder zaagdaken, en de afwerking (in dit geval ververij). Deze gebouwen zijn opgebouwd in een voor deze periode representatieve bouwstijl en met representatieve constructietechnieken.”

wordt vervangen door de zinsnede

“De industrieel-archeologische waarde van de schoorsteen van de voormalige fabriek “Textiles d’Eecloo”, Zuidmoerstraat 61:

Dit textielbedrijf is een representatief voorbeeld van de kleinschalige textielbedrijven die aan het einde van de 19de en 20e eeuw in Eeklo ontstonden, en die een fase kenmerken waarin de textielnijverheid in Vlaanderen over secundaire en landelijke gemeenten uitwaaierte.”

Art. 4. Bij hetzelfde ministerieel besluit van 30 april 2004 wordt het plan als bijlage 2 bij dit besluit gevoegd.

Brussel, 23/07/25

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Getekend door: Ben Weyts (Signature)
Getekend op: 2025-07-23 10:46:32 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

Weyts Ben



Ben WEYTS